

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 007187 20 Uvp
Banjaluka, 03.11.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Anje Davidović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi S. K. samostalnog preduzetnika vlasnice Zanatsko preduzetničke radnje Z. k. B., koju zastupa punomoćnik D. G., advokat iz B., (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj R-3854/2018 od 13.11.2018. godine, tuženog Javne ustanove Javni fond ... R. S., B., u predmetu refundacije isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodijskog odsustva, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 007187 18 U od 16.10.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 03.11.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv zaključka Centar ... B. broj 01/4-183.4-221/18 od 04.10.2018. godine. Tim prvostepenim zaključkom odbačen je zahtjev tužiteljice kao poslodavca za ostvarivanje prava na refundaciju isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodijskog odsustva radnice S. V., jer isti nije podnesen u zakonom propisanom roku. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je tuženi zakonito postupio kada je ostavio na snazi zaključak prvostepenog organa od 04.10.2018. godine, kojim je odbačen kao neblagovremen zahtjev tužiteljice za refundaciju isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodijskog odsustva radnice S. V., jer je za svoju odluku dao valjane, na zakonu zasnovane razloge. Ovo stoga što iz podataka upravnog spisa proizilazi da je porodijsko odsustvo radnice S. V. počelo dana 18.09.2017. godine, a zahtjev za refundaciju isplaćene naknade plate je podnesen prvostepenom organu dana 26.09.2018. godine, dakle nakon proteka roka iz odredbe člana 28. stav 3. Zakona o dječijoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 114/07 - u daljem tekstu: Zakon o dječijoj zaštiti), koja propisuje da se predmetni zahtjev podnosi u roku od godinu dana od dana počinjanja korišćenja porodijskog odsustva. Sud je naveo da među strankama nije sporno da je zahtjev podnesen neblagovremeno, ali da tužiteljica insistira na tome da je do propuštanja roka došlo iz opravdanih razloga, jer je radnica koja je bila zadužena za ove poslove u spornom periodu bila na bolovanju, što je istakla u žalbi, zbog čega je po njenom stavu ove navode tuženi bio dužan smatrati prijedlogom za povraćaj u predašnje stanje, što nije učinio čime je povrijedio pravila postupka, a koje tumačenje sud nije prihvatio kao osnovano. Sud je citirao odredbu člana 91. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku

(„Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP) koja propisuje da će se stranci koja je iz opravdanih razloga propustila da u roku izvrši neku radnju postupka, pa je usljed tog propuštanja isključena od vršenja te radnje, dozvoliti po njenom prijedlogu povraćaj u pređašnje stanje, zaključujući da ova odredba podrazumijeva da stranka prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje može tražiti samo ukoliko je u toku upravnog postupka (prvostepenog ili drugostepenog) propustila izvršenje neke radnje vezane za rok, a ne u slučaju propuštanja zakonom predviđenog roka za podnošenje zahtjeva radi ostvarivanja prava o kojem se odlučuje u upravnom postupku, što konačno znači da se prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje može dozvoliti samo zbog propuštanja procesnih, ali ne i materijalno-pravnih rokova, kakav je ovaj ustanovljen odredbom člana 28. stav 3. i 5. Zakona o dječijoj zaštiti, pa nerazmatranjem ovog navoda u osporenom aktu tuženi nije povrijedio pravila postupka, jer to ne bi moglo dovesti do drugačijeg rješavanja predmetne upravne stvari.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica pobija zakonitost iste zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu izlaže istorijat upravnog postupka u kome je prvostepeni organ zaključkom od 04.10.2018. godine odbacio zahtjev tužiteljice jer je podnesen neblagovremeno, a koju odluku je podržao tuženi, pri čemu je u osporenom aktu propustio da se izjasni o važnim žalbenim navodima tužiteljice koje je „morao smatrati prijedlogom za povraćaj u pređašnje stanje“. Ovo iz razloga što je tužiteljica u žalbi navela i dostavila dokaze da su je opravdani razlozi (bolovanje radnika zaduženog za ove poslove) spriječili da zahtjev podnese u roku, o čemu se tuženi nije izjasnio, sa čim je suprotno stavu suda povrijedio pravila postupka, a što je od značaja za prava tužiteljice, jer da su ovi navodi razmotreni može se pretpostaviti da bi upravna stvar bila drugačije riješena. Naglašava da je očekivala razumijevanje tuženog, posebno što nije sporno da od početka obavljanja poslovne djelatnosti 2005. godine do danas uredno i na vrijeme izmiruje plate, poreske obaveze i doprinose za sve zaposlene radnike, a isplaćivanjem naknade plate radnici porodilji željela je da stimuliše jednu mladu majku i da pomogne natalitetnu politiku države. Kako je sud podržao nezakonitu odluku tuženog, to tužiteljica konačno predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine ili „izmjeni“, a postavila je i zahtjev za nadoknadu troškova ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 600,00 KM.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan. Ističe da u konkretnom slučaju nije sporno da je tužiteljica zahtjev za refundaciju naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva radnice S. V. podnijela neblagovremeno, nakon proteka roka propisanog odredbom člana 28. stav 3. Zakona o dječijoj zaštiti, što znači da je njen zahtjev prvostepeni organ pravilno odbacio zaključkom od 04.10.2018. godine. Oспорava navode tužiteljice vezane za institut prijedloga za povraćaj u pređašnje stanje, dodajući da se o ovome decidno izjasnio nižestepeni sud dajući pravilno tumačenje odredbe člana 91. stav 1. ZOUP iz koje proizilazi da prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje nije dopušten u slučaju propuštanja roka određenog materijalnim propisom za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava o kojem se odlučuje u upravnom postupku. Naglašava da se tužiteljica u upravnom postupku nije ni izjasnila da traži povraćaj u pređašnje stanje, što znači da drugostepeni organ i nije imao obavezu da o tome odlučuje, već je tek u tužbi ukazala na ovu mogućnost, o čemu se tuženi očitovao u odgovoru na tužbu. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 13.11.2018. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Ovo stoga što iz podataka upravnog spisa proizilazi da je tužiteljica kao poslodavac dana 26.09.2018. godine podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na refundaciju isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva svoje radnice S. V., koje porodiljsko odsustvo je počelo dana 18.09.2017. godine, što znači da je zahtjev podnesen neblagovremeno, izvan roka propisanog odredbom člana 28. stav 3. Zakona o dječijoj zaštiti. Ova odredba propisuje da se zahtjev za refundaciju isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva podnosi u roku od godinu dana od dana počinjanja korišćenja porodiljskog odsustva, dok stav 5. propisuje da protekom roka iz stava 3. i 4. ovog člana korisnik gubi pravo na refundaciju. To tačno znači da je ovaj zakonom propisani rok prekluzivni rok i da je propuštanjem da zahtjev podnese u istom, tužiteljica izgubila pravo na refundaciju.

Tužiteljica ne spori da je propustila ovaj rok, ali tvrdi da je za to imala opravdane razloge koje je iznijela u žalbi, što po njenom mišljenju znači da je tuženi bio dužan „da ih razmotri i smatra prijedlogom za povraćaj u pređašnje stanje“. U tom pravcu treba istaći da ovakvo tumačenje nije prihvatljivo, jer iz podataka upravnog spisa proizilazi da tužiteljica nije ni podnijela prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje da bi tuženi ili eventualno prvostepeni organ bio dužan da o istom odluči, na čemu se pravilno insistira u odgovoru na zahtjev, što znači da tuženi nije povrijedio pravila postupka obzirom da nije mogao odlučivati o prijedlogu koji nije podnesen u formi i na način propisan odredbama člana 91. do 94. ZOUP kojima je regulisan postupak po ovom pravnom sredstvu.

Međutim, sve i da je takav prijedlog podnesen, isti ne bi imao osnova kako je to zaključio i nižestepeni sud dajući pravilno tumačenje odredbe člana 91. stav 1. ZOUP iz koje proizilazi da se prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje može podnijeti samo ukoliko je u toku upravnog postupka stranka iz opravdanih razloga propustila izvršenje neke radnje u postupku, pa je usljed tog propuštanja isključena od vršenja te radnje, a ne i u slučaju propuštanja zakonom propisanog roka za podnošenje zahtjeva radi ostvarivanja prava o kome se odlučuje u upravnom postupku, što je kod tužiteljice slučaj.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužiteljice odbijen, pa proizilazi da ona nije uspjela u ovom postupku, zbog čega joj ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Anja Davidović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić